Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ

Число 6 | ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Пятниця 9. Марта 1894. | ГОДЪ II

ВЪ „СОЮЗѢ“ СИЛА.

Оденъ римскій философъ т. е. ученый чоловѣкъ, видячи що въ римскôмъ сенатѣ нема ладу, єдности. лишь сварки та колотня, хотѣвъ зарадити тому злу и звернути увагу сенаторôвъ же не добре роблять и своимъ поступованіемъ нароблять лиха и нещастя для своей отчины. Саме въ той часъ вороги римской имперіи зъ великою силою збройнаго войска приближались до славного Риму, а сенаторы забувши о близкôмъ нещастю сварили ся межъ собою и каждый дбавъ о свои личні интереса, отсунувши на бôкъ випôльне громадске добро. Тогда философъ входить несподѣванну въ сенатъ, а за нимъ єго слуга несучій спору вязанку зеленыхъ прутôвъ. Всѣ здивовані поглядали на философа, а ще бôльше на єго слугу вносячого оберемокъ прутя. Философъ ставъ, низенько вклонивъ ся до всѣхъ и такъ почавъ говорити: „Дорогая наша отчина знаходить ся въ нещастю, а нема кому ей помочи; Наша слава починае меркнути, наши римски орлы стратили силу. Вороги напôв-дики люде ѣдуть на насъ вôйною а вы сенаторы сварите ся и згоды мѣжь вами нема. Васъ словами трудно переконати и до добра отчины заохотити. Вы на все глухи и байдужни.“

Тогда философъ казавъ роздати свому слузѣ каждому сенаторови по одному прутику. Всѣ думали що ôнъ собѣ смѣхъ зъ нихъ робить. Въ кôнци философъ поважнымъ и выразнымъ голосомъ сказавъ щобъ каждый розломивъ свôй прутикъ - каждый легко розломивъ. Але нѣкто не догадавъ ся на що се, до чого оно веде и що мае значити.

Розломани прутики, сказавъ философъ: означають ваши личні интереса, вашу роздроблену силу, котру можна легко переломити якъ тіи поединчіи прутики. Наконецъ казавъ римскій мудрецъ позбирати переломлени прутики въ одну купу и стиснувъ сильно перевязками и тогда давъ знову каждому щобъ переломивъ ту вязанку прутôвъ, але жаденъ не мôгъ сего зդѣлати. Отже видите, промовивъ мудрецъ: поединчи прутики можна було легко переломити на двое, але якъ они въ купцѣ - тогда не було такои силы щобы зломила. Съ того маете науку: що сила тôлько въ „Союзѣ.“ Протое и Вы злучѣть ся въ одно. одною одушевлени гадкою боронити отчину а вражу силу переможете.

Тогда завстыджени сенаторы и весь римскій народъ взявъ собѣ до серця слова ученого и зôбравшись до громады напали вспôльными силами на неприятеля и побѣдили его. На памятку той побѣды дали выбити на марморовой таблицѣ золотыми буквами тіи слова „Въ Союзѣ Сила.“ О той повысше высказаной правдѣ, що въ „Союзѣ “сила треба и намъ американьскимъ русинамъ уже разъ переконатися и взяти собѣ до серця и до головы. Передови Русины патріоты уже переконались и за помочію Всевышнего Бога, заложили „Рускій Народный Союзъ.“ Теперь лишь треба щобы весь рускій загаль перенявъ ся тою спасительною гадкою, що въ „Союзѣ“ сила, а громадно вписувавъ ся и вступавъ пôдъ прапоръ „Руского Народного Союза“ котрого воздвигнула братняя любовь и вспôльна братняя помочь. Римляны мали своихъ ворогôвъ нападаючихъ на ихъ отчину и котрыхъ оно вспôльными силами прогнали, побили. Мы але, маемо до дѣла ще зъ страшнѣйшими ворогами, котрыхъ мусимо прогнати и то тôлько вспôльными силами — бо въ „Союзѣ“ “сила! Нашими ворогами суть: нужда матеріальна и душевна темнота.

Въ житю нашого тутъ робôтника не завсе суть веселі дни, не завсе здаеть ся милымъ свѣтъ и люде, не завсе бересь пейда, не завсе вертае ôнъ зъ роботы такимъ, якимъ зъ рана пôйшовъ. Праця и борба о житіе и о насущный кавалокъ хлѣба, мае своихъ мученикôвъ денно. Доки було здоровле, доки робилось - доти бувъ центъ и кавалокъ хлѣба собѣ жѣнцѣ и дѣтямъ. Але коли неумолима смерть чи въ дома на ложу болѣзни, чи несподѣванно при роботѣ вырве зъ живыхъ кормителя, тогда въ хату через дверѣ и ôкна тиснесь нужда, голодъ и роспука.

Той мученикъ працѣ, що тяженько розбивавъ угляни скалы пôдъ землею, або въ фабрикахъ стогнавъ пôдъ тягаромъ трока, лежить бездушный накрытый окровавленою своєю одежою.

Непотѣшна жена крôзь слезы заводить: горенько мое, недоленько смутная. бѣдна моя головонько! — щожь я таперъ пôчну сама бѣдна на далекôмъ свѣтѣ? — тихъ пару центôвъ що були, пôслали мы на грунтъ до краю бо бувъ довгъ, а таперъ що зароблявъ тôлько що на житье- за щожъ го поховаю? Що зроблю зъ сиротами? ... Сама не опрусь бѣдѣ, сама одна собѣ не пораджу! Наразъ входить въ хату повну горя и роспуки, поважный старецъ съ сивою бородою и клякнувши передъ тлѣнными останками погибшого робôтника, молить ся за упокой. Старецъ вставши вôдъ молитвы, поважнымъ сказавъ голосомъ: Богъ зъ тобою заплакана вдовице! дѣтоньки вы ще не цѣлкомъ сиротами, бо маете небесного Отця, котрый о васъ не забуде! Отô мешь печальна родино пару стôвокъ долярôвъ, котри я вамъ приношу и даю щобъ хоть въ части одôгнати отъ васъ нужду. Всѣ впали на колѣна дякуючи старцеви и просять якъ зоветъ ся? Старецъ отповѣвъ: „Небôщикъ, няй му Господь дасть свое царство небесне и земля му перомъ, всегда памятавъ о васъ. Я называюсь „Рускій Народный Союзъ,“ до котрого небôщикъ яко членъ все що мѣсяця платив и посылавъ по 50 цент. щобы по его смерти не зôстали жебраками. Неразъ покôйный жаловавъ собѣ шклянки пива а все платив до „Союза.“ бо добре знавъ що въ „Союзѣ“ сила и що оденъ всѣхъ не споможе, але всѣ одного поратують. Теперъ вамъ ясно зъ ôтки тоти центи: Такъ то дорогіи братя оказуесь въ чорной годинѣ потребы, яка въ „Союзѣ“ сила. Каждый рускій чоловѣкъ кожда руска дѣвчина и замужна най вписують ся до „Руского Народного Союза“ щобъ въ годинѣ смерти мати тое забезпеченіе, же тѣло не буде закопане въ якôй небудь ямѣ, и що позôставшая въ смутку родина, отримае якусь помôчь. Пятдесять центôвъ на мѣсяць не есть много щобъ забезпечити свою родину и бути завсе певнымъ, що ктось вспомяне о душу. Впишите ся до братствъ и то руских а оттакъ до „Руского Народного Союза!

Вступне 50 цнт. разъ на завсе а мѣсячно по 50 цнт. У насъ посмертного не буде розписуватися, тôлько зъ мѣсячной вкладки сей часъ выплачуесь. Хыба жадному не буде - переконайте ся и приступайте до „Союза.“

дальше буде.

„Свободу“ читай, бо въ ней кожде слово для тебе дороге и выходить кождого тваждня.

ДО РУСКОГО НАРОДА.

Наши декотри люде вѣрують ще забобонно въ якійсь вплив планетъ на судьбу чоловѣка, говорять: длятого сему добре а тому зле, бо пôдъ такою а такою вродивъ ся планетою. Се тому неправда; бо щастье чоловѣка зависить отъ него самого. Уже древніи римляне говорили: каждый майстеръ своей долѣ!

Наколи чоловѣкъ, дбаючи о свою лучшую судьбу, користае належито зъ дару божого т. е. розуму‘ волѣ стаесь паномъ своей ситуаціи и паномъ доброй долѣ, бо ю собѣ своимъ розумомъ, силою волѣ, неутомимою працею. Якъ дѣесь се съ поодинокимъ чоловѣкомъ, такъ и съ цѣлыми народами.

Братя Словаки показали ту найбôльше свою енергію и свою працю около народного добра. А мы Русины небудемо горнутись до „Руского Народного Союза?“ — да розвинемо и мы творчую силу нашого народного духа!

Горнѣмъ ся вписуймо ся!

„РУСКІЙ НАРОДНЫЙ СОЮЗЪ“

Веселися Руси Мати
Дѣти не пропали!
Въ Америцѣ вни пôзналисъ
Наче зъ гробу встали.
Обняли ся твои дѣти
„Союзъ“ заложили,
Братня любовь, вспôльна помôчь
Навѣкъ ихъ скрѣпили!
Теперь братя дорогіи
Скоренько спѣшѣть ся
И громадно до „Союза“
Всѣ разомъ впишѣть ся
Дайте свѣту пôзнати ся
що вы Русинами,
Що вы люде а не рабы
Що Богъ межи нами!
Распятаго за насъ грѣшныхъ
Слôвъ святихъ тримаймось
Всѣ якъ братя обнимѣмъ ся
Въ „Союзѣ“ єднаймось!

Гр. Гр.

SWOBODA
(LIBERTY.)

The only Russian political paper in this Country and has a large circulation trough the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю.......... 2.00
Всѣ дописи и грошѣ просимъ висилати пôдъ адресою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ що тиждня въ Пятницю

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders should be adressed to:
"Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Iersey City, N. J. as second class mail matter.

Отъ Редакціи.

Богато людей посилаючи предплату за „Свободу,“ посылають десять центовыми марками. То для насъ не добре, бо намъ на почтѣ не перемѣнять и намъ, якъ сами видите не здали. Протое посылати можно марками, но тôлько одно-або два центови. ми.

Кто хоче мати отповѣдь въ якой справѣ отъ Редакціи най и залучить 2 ц. марку.

ПЕРЕСТОРОГА

Кождый Русинъ при читаню газетъ най уважае яка она есть, Бо днесь знаходять ся газеты друкованн рускими буквами а писани мовою або перекрученою на жидôвскій ладъ рускою, або тарабарщиною, котра нагадуе на помѣшанье языкôвъ при вавилоньскôмъ столпотворенію. Сли газета не есть писана твоимъ языкомъ и не стараесь о народне добро — откинь!

ВѢСТИ ЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

* Львôвъ. Краеви газеты нарѣкають на недбалôсть послôвъ галицкого сойма, котріи тамъ теперъ радять та радять о мало-важныхъ рѣчахъ а о хлопской бѣдѣ та нуждѣ, котра того року дае ся дуже вознаки, анѣ соймова мышь не писне. А кождый съ тихъ послôвъ обѣцявъ бѣднымъ хлопамъ же якъ го выберуть посломъ, то онъ буде старатись о йхъ добро и они будуть що дня ѣсти пероги зъ сметаною.

* Въ нашôмъ рôднôмъ краю тихо бо сего-рôчна зима дуже лиха, въ Сѣчню уже пускае. Така зима есть дуже шкодливою для озимины.

* Страшная хороба, такъ звана чорна оспа, появилася на Угорщинѣ таки на самой границѣ Галичины. Въ Ясеневѣ (Керешмежи) много людей такъ старыхъ якъ и молодыхъ померло на тую хоробу.

* Помимо нужды и бѣды, яка пануе теперъ въ старôмъ краю а найбôльше терпить ôтъ ней сельскій нашъ нарôдъ, складки на „Народный Рускій Дôмъ“ въ Коломыи сыплють ся шедро. Тое повинни и наши братя въ Америцѣ взяти собѣ добре до головы и до серця и не датись выпередити бѣднѣйшимъ отъ насъ братямъ въ матеріальныхъ средствахъ и постаратись и намъ о рускій емиграціиный дôмъ. Слибъ добра охота то се можна легонько зробити въ однôмъ роцѣ. О тôмъ пôзнѣйше поговоримъ.

АМЕРИКАНЬСКИ НОВОСТИ.

* Вашингтонъ. Уже попередно писалисьмо въ нашой газетѣ же проектъ Вілсона о реформѣ мыта и оподаткованю певной сумы отъ капиталôвъ, зôставъ пріятимъ въ соймовой палатѣ послôвъ, але ще мае бути потвердженымъ черезъ сенатъ. Панамъ сенаторамъ, якъ пишуть тутейши газеты, не дуже пильно дѣеть ся и не спѣшать положити вже разъ конецъ той справѣ, черезъ котру бѣдни робôтники зъ голоду умерають. Вѣдай сенаторамъ не знана бѣда яка пануе межи робôтничою клясою.

* Ню Йоркъ. Оденъ ученый американецъ Др. Edvin Pynchon вынайшовъ воздушный корабель, котрый буде ити въ воздусѣ за помочію динаміту. Пôсля его думки такій воздушный пароходъ, робивъ бы 200 миль на годину. Зъ Америки до Европы заѣхалобъ ся въ 16 годинахъ. Така подорожъ стоялабъ 1000. дол. Кто мае охоту заплатити таку суму и датись выстрѣлити динамитомъ, до Европи, най користае зъ способности!...

УДАЛО СЯ,

* Кôлько звѣздъ на небѣ, тôлько знайдешь религійныхъ актъ и вѣрованъ ту въ Америцѣ. Мѣжъ иншыми знаходить ся и така секта, котра вѣрує що незадовго буде конецъ свѣта. Пасторъ той секты будучи разъ въ дуже прикрôмъ положеню грошевôмъ бо не мавъ цента при душѣ, сказавъ одной недѣлѣ въ церквѣ до своихъ вѣрныхъ, же конецъ свѣта буде въ середу або въ четверъ на другій тыждень. Тогда вѣрники почали отдавати въ руки пастору все де- що кто мавъ: часы, перстенѣ, грошѣ-були навѣть таки що записали на него свои маетки. Хитрый пасторъ користаючи съ кôнця свѣта, зробивъ хорошій початокъ до лучшого житя.

* Революція въ Бразилии ще не скôнчилась. На повстанскôмъ суднѣ Venus сталося нещастье. Морякъ бравъ бомбу и она выбухла. Онъ зôставъ забитый а судно затопилось.

АМЕРИКАНСКА РУСЬ.

* Урядниками церкви Св. Ап. Петра и Павла въ Джерсі Сіті выбрани на рôкъ 1894 слѣдуючи:

Яковъ Данковскій
Юстинъ Криницкій
колектори.
Теодоръ Цѣшлякъ
касіеръ.

Рада церковна.

Певелъ Ступинскій
Васили криницкій
Теодози Ткачикъ
Кондратъ Сандовичъ
Иванъ Семаникъ
Юрко Петригала
Афтанъ Дошна
Емиліянъ Шпакъ
Симеонъ Вавринъ
Емиліянъ Ковальчикъ
Пантелимонъ Килечава

Допись.

Шамокінъ Па.

Хвальна Редакція!

* Прошу помѣстити въ стовбцяхъ нашой дбаючой о насъ любимой „Свободы“ тихъ пару невыразно написаныхъ, но зъ серця походячихъ слôвъ.

Отколи жию на свѣтѣ, отъ коли бѣдую и тяжко пôдъ землею роблю, то и скажу чисту правду, же ще нѣколи не видѣвъ, щобъ тôлько рускихъ священникôвъ и рускихъ людей зôйшлось до Шамокинъ – радити надъ нашою бѣдою!... Господи святый! дякую Тобѣ за Твою святу ласку, що я еще мôгъ тое видѣти власными очима: Якъ то Русины беруть ся до купи и смѣло собѣ радять, абы рускому народу лучше туть жилось. Я, хоть простый чоловѣкъ, не могу зъ радости встрѣматись и не написати таки такъ просто якъ правда була и свѣтъ несе.

На загальнôмъ собранію „Руского Народного Союза“ на власни очи видѣвъ я и то можу присягнути, духовныхъ нашихъ Отцѣвъ: оо. Обушкевича зъ Олифанту. Полянского зъПіттсбурга, протоіерея Товта зъ Вилсберъ. Тамъ бувъ и нашь любимый о. Констанкевичъ о. Г. Гуловичъ зъ Фріляндъ, о. І. Мардинякъ съ Газлетону. о. Г, Грушка съ Джерсі Сіті.

Въ кождôмъ словѣ въ кождôм дѣлѣ, було можна пôзнати, же на головне собраніе „Союза“ зôйшлôсь Русины патріоты, котри явно и славно заявили передъ свѣтомъ що суть Русинами, що найдорожша надъ все въ свѣтѣ имъ руока мова, що на нихъ лежить добро руского народа проживаючого въ Америцѣ!

Я теперъ отзываюсь до васъ всѣхъ братôвъ рускихъ робôтникôвъ, щобъ вписовались до „Союза“ такъ якъ и я и други наши люде, котри уже сотками а сотками повнисовались..Родимцѣ послухайте мене, бо намъ треба тутъ въ Америцѣ „Руского Народного Союза“ якъ спасенія зъ неба!

Шамоцкій майнеръ

ПОЯСНЕНІЕ НА ПОЯСНЕНІЯ.

„Siempre piensa el ladron, que todos son de su condicion.

Испаньска пословиця.

Въ тôмъ дусѣ и въ тôмъ напрямку написавъ „Віестникъ“ свои поясненія де, вмѣсто пояснити цѣлу справу, ще бôльше затемнивъ. Убравшись въ шкôру лиса, стае передъ свѣтомъ и обясняе сему заповѣдь.

Насамперѣдъ кажу недоученымъ дуракамъ, же по руски не пишеть ся: „свѣты“ тôлько „свита“, до котрой мене зачисляе и называе „ерою андруховичовскою,“ де я получивъ „первое американское образованіе при гнило-памятной шенандорской газетѣ „Руское Слово.“ Де я получивъ мое первое образованіе, то не буду справлятись осламъ. Але що мене „Віестникъ“ причепляе до „Руского Слова“ — то скажу отверто же „Віестникъ“ збрехавъ такъ, що и самъ люциперъ зъ пекла,котрый есть батькомъ брехнѣ, не втявъ бы того, „Руске Слово“ тоже на мене писало свои дурницѣ — якъ нынѣ шкаралупникъ "Віестникъ". Мене небуло тогда анѣ въ Шенандорѣ анѣ при выдавництвѣ „Руского Слова.“ Протое куме збрехалисьте забогато и вдарте ся въ груды!

„Свободу“ назвавъ „Віестникъ“ „журналъ революверъ“ то добре — бо се придасть ся. „Свобода“ — каже: що люде переконались що есть — правда — що скоро переконались люде и до ней горнуть ся якъ тоти пчолы до свого улія.

Пане редакторъ В! Зъ вашого власного „славословія,“ довѣдали ся мы, що вы мали отца и мать и що вы уже отъ молодыхъ лѣтъ були правдивымъ та щирымъ патріотомъ Русиномъ и за се васъ правительство мадярске преслѣдовало яко „опасного москаля“ и позбавило васъ всякихъ средствъ до житя. Зъ вашой стороны ваша слава, що вы терпѣли за руску идею, а мадярскому правительству ганьба мучити рускихъ людей.

— Але скажѣть: зъ ôтки тая нагла перемѣна зъ загорѣлого москаля нѣ сѣло нѣ впало статись заѣлымъ ворогомъ якоись „схизмы“ и политической пропаганды, ту въ вôльной Америцѣ? Чи чоловѣкъ съ характеромъ може свое переконаніе, за котре терпѣвъ, нуждавъ ся, страдавъ голодъ и холодъ, безъ наименьшой причины

за що небудь змѣнити? Чи такій чоловѣкъ, котрый за кводра змѣнивъ свôи найсвятѣйшіи ідеали, за котри характерный мужъ готовъ смерть понести, есть гôдный чести и пошанованя? Чи такій смѣе назвати другого радикаломъ, соціалистомъ и анархистомъ и закидати менѣ же змѣняю свои ,,убѣжденія" куда вѣтеръ вѣе?

Чи знае к у м ъ, що за то слово ,,анархистъ" можу го покликати передъ судъ бо тутъ въ Америцѣ анархистôвъ заперають въ тюрму и вѣшають на шибеницѣ? Чи докажешь пане редакторъ того тогда же я анархистъ? Я, яко американьскій гражданинъ, сего зажадаю. Що бы панъ редакторъ ,,Віестника" скôнчивши дяковску школу въ Унгвари знавъ се разъ на завсе съ кимъ мае до дѣла, то му скажу, и бôльше зъ такими людьми переписуватись въ ,,Свободѣ" не буду. Я получивъ мое образованіе въ Римѣ, въ Парижу и во Львовѣ на все-училищи.

Въ Римѣ здавъ съ отличіемъ докторатъ философіи и и богословія и получивъ власть ,, у ч и т и " отъ самого св. Отца Папы Льва XIII де власно-ручно пôдписавъ на пергаменѣ мôй дипльомъ. Моимъ професоромъ бувъ тогда нынѣшный апостольскій делегатъ Архіепископъ Сатоллі. Въ Парижѣ студіовавъ я французку литературу и всемірну исторію. Во Львовѣ бувъ яко питомецъ генеральной руской семинаріи и ходивъ на все-училище. Черезъ три роки бувъ первымъ проповѣдникомъ при архикатедральной церквѣ во Львовѣ и выдававъ ,,Душпастыра" де помѣщавъ свои проповѣды, котрыми днесь священники ползують ся. Яко ново-высвященный священникъ бувъ я зъ проповѣдею на 34 мисіяхъ тверезости и ,,Миръ" тогдашный органъ Его Високо Преосвященьства, назвавъ мене вторымъ ,,Мохомъ" а о. Мохъ бувъ найславнѣйшій проповѣдникъ. Я скажу що днесь десять языками говорю ото мое образованіе.

Протое уважаю, що есть негôднымъ моей чести бавитись больше въ полемику зъ паномъ редакторомъ В. и пригадую ему щобъ до моихъ фамилійныхъ справъ не мѣшавъ ся, бо тогда выступлю въ обoронѣ моей чести иншимъ способомъ.

Проти ,,Соединенія" не маю нич. Въ кôнци заявляю, що межи покровителями ,,Соединенія" крôмъ нашихъ рускихъ людей яко членôвъ и крôмъ пана Шмида, нема анѣ одного, котрый бы мôгъ назватись честнымъ чоловѣкомъ.

Панъ редакторъ В. питае ся мене чи я маю яки документи на мисіонера въ Америку: — а чи ваши prevelebny мають? Поспытайте ся! Мисіонеръ есть той, кто йде навертати поганôвъ, язычникôвъ на вѣру Христову, але рускихъ поганъ, крôмъ бахташкарôвъ гонячихъ за долярами, въ Америцѣ нема. Протое не треба документôвъ.

Гр. Гр.

ВЕСЕЛА ХВИЛЯ.

Злодѣй та сало. Злодѣй залѣзъ въ ночи до чоловѣка Порфира красти сало, урвавъ ся зъ саломъ зъ бантины та и гепнувъ ся середъ сѣней. Порфиръ почувъ та пытае ся: ,,А кто тамъ?" А злодѣй не дурный бувъ та: ,,Порфире, каже, — Порфире! приславъ тобѣ чортъ сало!" А Порфиръ: ,,Геть зъ нимъ! Я зъ чортами не братаюсь, то и сала ихъ не хочу" — ,Ну, — каже злодѣй, — коли не хочешь, то двери вôдчини та поможи вынести сало!" Такъ той сердега ще и помôгъ....

* Циганôвъ батько. Чоловѣкъ: ,,Цыгане, твого батька пôймали". Цыганъ: ,,Де?" ,,У коморѣ!" Цыганъ: ,,Е, у коморѣ! У коморѣ хочь кого, то пôймають. Ано вы его у поле пустѣть, та въ той часъ злапайте".

* Юда: А що Иванъ, ты якъ виджу змерзъ?

Иванъ: Таки такъ. Морозъ ажъ трѣщить!

Юда: Сли бы до того морозу еще вѣтру! [кашляеть]

Иванъ ты кашляешь?

Юда маю кашель.

Иванъ: кобы до того кашлю еще колька...

* Янкелейба. Слухай, Иванъ, ты выборецъ?

Иванъ Не пхай свого носа до чужого проса.

Янкелейба. Чого ты заразъ гнѣваешь ся? Я тебе хотѣло сказати, щобъ ты голосовавъ на того пана, що то е ,,добрый католикъ."

— Ишовъ разъ цыганъ черезъ село, тай побачивъ коня, привязаного до плота. Сейчасъ бере за цуглѣ, отпинае, тай хоче сѣдати. Ажь тутъ выбѣгла жѣнка съ хаты, та кричить: Гей цыгане, що ты робишь зъ нашимъ конемъ? – а прочь!" – ,,Пекъ, пекъ! а я думавъ, що то кобыла, " — каже цыганъ, тай пôйшовъ дальше.

— Судія: ,, Та ты вже третій разъ тутъ. Щожь то тебе такого привело?" — ,,Ой, не щожь, ино прокляти . . . жандармы", каже обжалованый.

ПРИЯТЕЛѢ.

Цѣкаве оповѣдане
Ивана Нечуя

— А вже менѣ твôй Гуляй сидить тутъ у печѣнкахъ, кричала Ковалева Пазька на Кузьму: Черезъ него нема тобѣ бôльше шляху, якъ до корчмы.

— А вже менѣ твôй Коваль осточортивъ, якъ болячка! кричала Юстинна на Гуляя: ты, дурню, самъ бы и стежки не знайшовъ до шинку, якъ бы не той иродѣвъ сынъ Коваль.

— Отъ выгадала! чомъ бы стежки не знашовъ? А якъ бы самъ не знайшовъ. то въ людей розпытавъ бы, говоривъ Гуляй.

Обыдва Кузьмы знали, що ихъ жѣнки не дуже ласкави до ихъ приятельства, не дуже оббивали одинъ у другого пороги. и сходились на бесѣду на улици, а зъ улицѣ до шинку.

Але якось весною Кузьма Гуляй неначе крôзъ землю пôйшовъ Ждавъ его Коваль, выглядавъ, а Кузьмы нема та и нема.

Пôйшовъ Коваль въ оранду. (шинкъ) Кузьмы нема: зайшовъ у Срулѣвъ шинкъ, кузьмы нема; обôйшовъ усѣ шинки, Кузьмы нѣхто на бачивъ.

— Що се за пришта? Де се дѣвъ ся Кузьма? Нема зъ кимъ чарки горѣвки выпити, нема зъ кимъ побалакати, думавъ Коваль, тыняючись по улицяхъ вôдъ шинку до шинку; а зайду я до Кузьмы въ хату; може заслабъ та лежить, подумавъ Коваль и побрѣвъ до Гуляевой хаты.

Увôйшовъ Коваль въ хату и заставъ саму Юстинну. Юстинна поралась коло печи, сажала въ пѣчъ хлѣбъ. Вглядѣвши на порозѣ Коваля, она кинула на него злыми очима.

— Добрый день Юстинно! сказавъ Коваль.

— Та доброго здоровя! обôзвалась Юстинна и полѣзла въ дѣжу за тѣстомъ, навѣть не глянувши на Коваля.

— А де твôй Кузьма? спытавъ Коваль.

— А тобѣ нащо? сказала зъ серцомъ Юстинна, выплѣскуючи хлѣбъ.

— Та давно бачивъ ся, сказавъ Коваль.

— Якъ у торосѣ та и доси... замымрала Юстинна черезъ зубы; а що, може до шинку хочешъ его потягти?

— Розносила ся зъ шинкомъ, якъ старець съ писаною торбою. Давно бачивъ ся, то и заманулось побачитись. Може ты его въ скриню сховала, щобъ и люде на него не дивились.

— А вже жь! сховала-бъ пакъ таке золото, закричала Юстинна. Гордый Коваль обидивъ ся.

—Чого ты, Юстинно, сячешь, якъ гуска? Я до тебе говоривъ по людски, а ты до мене по гусячи, сказавъ Коваль.

— Та вже менѣ остобѣсѣли ти Кузьмы, якъ те лихо: сама все роби и въ хатѣ и на дворѣ, и на поли, а ôнъ зъ сыномъ піе та спить, не просыпаеть ся цѣлый день. Въ лузѣ часъ сѣно косити, а ôнъ про сѣно и не думае, та все піе. Нараявъ Ковалю менѣ лихо а не чоловѣка,

— Отъ и лихо! Мало хто горѣвки не піе. А якъ бы була не пôйшла за Кузьму, то и доси-бъ гуси пасла, сказавъ Коваль докôрливо.

— Лучше була-бъ пôдъ шумъ пойшла, нѣжь за твого Кузьму.

дальше буде.

РУСИНАМЪ.

* Много листôвъ дôстала наша редакція зъ всѣхъ сторонъ Америки и Канады зъ запытаніемъ: чи може кождый русинъ поодиноко бути членомъ ,,Рускоro Народного Союза"? На се дуже радо отповѣдаемо, що кождый русинъ такъ мужчина якъ и женьщина може належати до ,,Союза" и бути членомъ наколи заплатить свое. Але лучшебъ було слибъ рускій люде вписовались до мѣсцевого братства [сли таке есть въ мѣсци] а такъ разомъ, въ громадѣ вписовались до ,,Союза." Сли на якôмъ плейзѣ нема руского братства тогда каждый може поодиноко вписуватись до ,,Союза"

На руки редакціи ,,Свободы" на ,,Народный Еміграціиный Дôмъ" зложыли слѣдуючи:

о. Григоріи Грушка . 10.00
Діонизіи Салей . . 5.00
Зъ Центровиля зôбрано на крестинахъ. . , . 1.58
Андрей Гербутъ. . . 50
Иванъ Стахъ зъ Мексико 1.00
Анна Грабинска Канада 1.00

Слава Богу уже початокъ зробленый и Русины за голосомъ ,,Свободы" йдуть съ теплою рукою помагати святой народной справѣ.

Многая Лѣта!

Свôй розумъ май,
,,Свободу" читай
Она тя освободить
И добра научить.

Закладайте читальнѣ! учите ся, тримаайте ся купи ,,Свобода" кличе до Васъ!

КНИГИ ДО СПРОДАЖИ.

Молитвословы съ пасхал 65.
Пѣсни церковни велики 70.
пôдъ ноты , ... 2.50
жите Св. О. Николая . . 10
Кирилъ и Мефтодій . . 10
Жите избран. Святыхъ 3.00
на каждыô день въ роцѣ 10.00
Жите Св. Георгія . . . 5
Конецъ свѣта 10
Конкордія въ отношеню обохъ обрядôвъ р. и лат. 25
Катехизмы 15
Страсти Іисуса Христа . 10
Исторія церкви Хрс. . 80
Родословная картина князей рускихъ. 32
Иванъ Теодоровъ первый рускій книгопечатникъ. 20
Открите Америки. . . 12
Порадникъ въ справахъ писарскихъ. 10
Методична граматика малорускогo языка. . . . 60
Орлеанска дѣва. . . 35
Шляхта ходачкова драма 15
Пленипотенты. . . . 30
Заповоди Божіи. . . 2o
Арендаръ драма. . . 10
Два млыны. 10
Страшный вертепъ. . 10
Княжна Галя. . . . 15
Порвалась нитка драма. 25
Голодни роки. . . . 15
Юрко Шматочка. . . 3
Наука. 1.50
Онуфрій Грущкевичъ чарôвникъ. 35
Черкеская месть. . . 20
Месть верховинця. . . 32
Якъ козамъ тоги выправ. 10
Любовъ убогого молодця. 60
Середъ ледоватого мôря. 15
Недбайко и Просвѣщеніе. 10
Народни пѣсни. . . . 25
Букваръ. 35
До чого дошли люде черезъ Просвѣщеніе. 10
Богъ надежда моя. . 1.00
Исторія Руси. . . . ,80
Въ память 3-го Мая. . .25
Библія съ образками. .65
Библия ст. и нов. завѣта. 4.00
Земскій рай. 12
Словари руско-нѣмецки 5.00

Доносимъ ч.читателямъ, що не дуже маемъ на складѣ, бо дуже росходить ся що дня. Протое пôслалисьмо по новый транспортъ за 500. дол.

Книжки безъ грошей ся не высылае-